

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta

Tulevaisuusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta (VNS 7/2024 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tulevaisuusvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- johtava asiantuntija Taru Savolainen, valtioneuvoston kanslia
- erityisasiantuntija Sara Österberg, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Cea Mittler, Liikenne- ja viestintävirasto
- osastonjohtaja Ari-Pekka Manninen, Väylävirasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Liikenneturva
- Moottoriliikenteen Keskusjärjestö

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

(1) Valtioneuvoston selonteko sisältää kattavan kuvauksen YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toteuttamisen tilanteesta Suomen osalta. Saadun selvityksen mukaan Suomi arvioitiin vuonna 2024 neljännen kerran peräkkäin kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanossa parhaiten onnistuneeksi maaksi YK:n vuosittain tekemässä SDG Index -maavertailussa. Maailmanlaajuisesti arvioituna sen sijaan vain noin 17 prosentissa asetetuista tavoitteista ollaan tällä hetkellä selkeästi tavoitteiden saavuttamisen kannalta suotuisalla kehitysuralla. Saadun selvityksen mukaan Agenda2030:n ja sen kestävän kehityksen tavoitteiden maailmanlaajuisesta toimeenpanosta seurataan vuosittain YK:n kestävän kehityksen korkean tason seurantakokouksessa, jossa Suomen maaraportti esitellään seuraavan kerran heinäkuussa 2025.

Valiokunnan lausunto LiVL 1/2025 vp

Valiokunnan toimialaan liittyvät tavoitteet

(2) Valiokunta on kuullut asiasta asiantuntijoita oman toimialansa osalta. Saadun selvityksen mukaan valiokunnan toimialaan liittyvät muun muassa kestävän kehityksen tavoite 9 (Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävä teollisuutta ja innovaatioita) sekä tavoite 11 (Taa-ta turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat). Selonteon mukaan tavoitetta 9 pyritään edistämään esimerkiksi liikenteen investointiohjelmalla, jolla panostetaan väyläverkon kehittämiseen, korjausvelan kasvun torjumiseen ja raideliikenteen kilpailukykyyn. Tavoitteeseen liittyvät myös datatalouden ja digitalisaation hyödyntäminen ja tältä osin Digitaalisen kompassin selonteko VNS 10/2022 vp ohjaa Suomen digitalisaatiokehitystä. Tavoitetta 11 pyritään edistämään muun muassa investoinneilla liikenneväylien rakentamiseen ja korjaamiseen sekä julkisen liikenteen kehittämiseen. Tätä tavoitetta tukee myös maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskeva MAL-sopimusmenettely suurimpien kaupunkiseutujen kanssa. Molempia tavoitteita 9 ja 11 pyritään edistämään myös 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivityksellä, jonka tavoitteiksi on asetettu toimivuus, turvallisuus ja kestävyys.

(3) Liikenteen päästöjen vähenemiseen tähtäävät toimet edistävät osaltaan tavoitetta 13 (Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan). Lisäksi liikenneturvallisuutta parantavana toimenä liikenneturvallisuusstrategian toimeenpano edistää tavoitteen 3 (Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille) saavuttamista.

Johtopäätökset

(4) Valiokunnan saaman selvityksen mukaan selonteossa ei ole tehty uusia linjauksia tarvittavista toimenpiteistä sen toimialalla. Valiokunnan näkemyksen mukaan selonteossa on tuotu esille liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan kannalta Suomen keskeisimmät jo käynnissä olevat ja suunnitellut toimet liittyen Agenda2030 toimeenpanoon. Valiokunnalla ei ole huomautettavaa selontekoon ja sen sisältöön.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Liikenne- ja viestintävaliokunta esittää,

että tulevaisuusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto LiVL 1/2025 vp

Helsingissä 20.2.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jouni Ovaska kesk
jäsen Pekka Aittakumpu ps
jäsen Marko Asell sd
jäsen Heikki Autto kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Mats Löfström r
jäsen Anna-Kristiina Mikkonen sd
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Pinja Perholehto sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula